

Ätterna Nordenskiölds släktförening

Släktföreningen för ätterna Nordenskiöld, Nordenskjöld och Nordensköld

Julbrev 2005

Bästa Fränder

År 2005 går snart till ända och styrelsen vill traditionsenligt sammanfatta några av årets händelser i vårt julbrev. I år skriver vi bl.a. om vår nya hemsida som tagit form, vi flaggar för nästa års släktemöte och informerar om en ny bok som kommit ut kring Frugårds trädgårdar och några intressanta utställningar. I vår serie med berättelser om släktens mer bemärkta medlemmar ger vi en beskrivning av en 1900-tals profil - flygargeneralen Bengt G:son Nordenskiöld.

Släktföreningens kontaktperson för julbreven är:
Louise Nordenskiöld, e-post: nordschmidt@swipnet.se

Släktföreningens hemsida

Släktföreningens egen hemsida - www.nordenskiold.se - har tagit form under året, även om mycket material återstår att lägga in. Hemsidan är i första hand tänkt för släktföreningens frågor med information om släkten, släktens historia och allt som kan vara intressant för släktföreningens medlemmar som t.ex stadgar, julbrev och medlemsförteckningar. Mycket av materialet ska också kunna laddas hem i Pdf-format. Vidare kommer det att finnas information om medlemskap och avgifter, ett kalendarium om viktiga händelser samt upplysningar om styrelsen och hur man kan kontakta dem. På hemsidan kommer det dessutom att finnas länkar till andra intressanta hemsidor som kan förknippas med släkten Nordenskiöld och dess medlemmar.

Log-in uppgifter

För att hemsidan inte ska sprida personliga uppgifter om släktens medlemmar, så kommer ni att behöva logga in enligt nedan, för att komma åt de sidor som innehåller medlemsförteckningar. (Lösenordet är ett ord från släktens valspråk, se sidan 6.)

Användarnamn: Medlem
Lösenord: Clypeus

De flesta webbläsare idag innehåller stöd för å, ä och ö, i annat fall behöver ni ladda ner en s.k. plug-in till er webbläsare. Ni kan också komma i på hemsidan via adressen:
www.xn--nordenskild-zfb.se/

Släktföreningens kontaktperson för hemsidan är:
Erik Nordenskiöld, e-post: erik.nordenskiold@home.se

Hemsidans aktualitet är beroende av vilket material vi får in och styrelsen ber därför att släktens medlemmar att bidra så mycket som möjligt. Särskilt ber vi om tips kring gods och gårdar i Norden och övriga delar av världen - som är eller har varit i släktens ägo eller som haft anknytning till släktens medlemmar. Lämna också gärna synpunkter kring innehållet och utformning.

Besök av Nordenskiöld-samfundet

Carl Nordenskiöld och Fred Goldberg var värdar när Nordenskiöld-samfundet besökte Sverige den 18-19 juni. Besöket började på Etnografiska och Tekniska museerna och fortsatte till Sjöhistoriska Museets båthall. Där besågs Vegas slup samt några andra mindre båtar. Senare åkte sällskapet till Skeppsholmen för att se minnesstenen över A:E Nordenskiöld. På Riksmuseet hölls en föreläsning om Adolf Eriks vetenskapliga arbeten. Middag åts på Vetenskapsakademien efter en guidad rundvandring på där. Nästa dag inleddes med ett besök på Observatoriemuséet och "Vega-rummet". Därefter gjordes en utflykt till Dalbyö där Harriet, Anna och Carl stog för värdskapet. Efter ett besök vid Adolf Eriks grav vid Västerlångs kyrka åkte samfundet - som sista inslag på besöket - vidare till Rockelstad slott.

Nordenskiöld-samfundet

Samfundets verksamhet idag består av att sammanföra svensktalande personer med intresse för geografi, etnografi, arkeologi jämte närstående naturvetenskapliga och kulturhistoriska forskningsgrenar samt att arbeta för deras förkovran. Samfundet ordnar möten med föredrag och diskussioner 2-4 gånger per termin. Varje termin utger Nordenskiöld-samfundet ett informationsblad "Nordenskiöld-Nytt" som informerar om möten, föredrag och utflykter.

Som ett komplement till den kontakt och den vetenskapliga information som sker via föredragen, utger samfundet en tidskrift i form av en årsbok. Samfundet understöder också forskning genom att årligen dela ut ett antal mindre stipendier åt yngre forskare. Dessutom upprätthåller samfundet en forskningsstation på Gloholmen i Ekenäs skärgård.

Besök gärna deras hemsida:
www.helsinki.fi/jarj/nskioldart2.htm

Frugårds trädgårdar

Frugårds trädgård var på sin tid en slags mönstergård. Redan vid mitten av 1700-talet utprovades nya odlingsmetoder på dess åkrar. Frugård var bland de första gårdar i vårt land där potatis odlades. Under Carl Fredrik Nordenskiölds (1702-1779) tid planterades - i gårdens växthus - importerade exotiska fruktträd, bl.a. vinrankor och aprikosträd. Blomstergrupper med många olika arter prydde gårdsplanen och trädgården. Frukt- och bärträdgårdar samt en egen damm med dammbassäng har hört till gården. En vattenkvarn har drivits med vatten från dammbassängen. I Frugårds park öppnades sommaren 2004 en särskild naturstig som informerar besökarna om gårdens historia och natur.

Herrgårds-trädgårdar

En nyutkommen bok - "Parkvyer" - beskriver herrgårdsmuseernas parker och trädgårdar där bl.a Frugårds kulturlandskap ingår. Boken är utgiven av Museiverket i Finland. Med hjälp av fotografier och kartor skapas vyer över landskap som har varit utsatta för förändringar och för de krav som modet har krävt.

Frugårds park

"Parkvyer över Museiverkets herrgårdar och sevärdheter" 2005. ISBN 951-616-132-4. Museiverkets publikationer kan köpas via nätbokhandeln Granum <http://granum.uta.fi/granum/>

Antarktiskonferensen 2005

Under perioden 6-17 juni 2005 var Sverige och UD värd för den årliga "Antarktistraktatkonferensen", som ägde rum i gamla Telemuseets lokaler. I samband med denna konferens hade Fred Goldberg fått i uppdrag av UD att göra ett par utställningar. Den första utställningen handlade om Otto Nordenskiöld's Antarktisexpedition och visade de bilder som tidigare använts på jubileumsutställningen på Sjöhistoriska Museet 2001. Den andra utställningen visade post från Antarktis då fartygen var gjorda av trä och män av stål, dvs. perioden 1899-1949. Utställningen tilltalade UD så mycket att de beställde utställningen i bokform och gav den till konferensdeltagarna som officiell svensk gåva.

Fred hjälpte också Sjöhistoriska Museet att göra en utställning om den svenska undsättningsexpeditionen som leddes av kapten Olof Gylden 1903-1904. Expeditionen föll snabbt i glömska eftersom den kom ett par veckor för sent. Trots att den inte uträttade så mycket så har expeditionen en intressant historia och utställningen finns fortfarande att beskåda på Sjöhistoriska Museet. Ett besök rekommenderas och inträdet är fritt.

Naarkoski sågverk

I förra julbrevet berättade vi om Martti Blåfield och hans arbete kring Naarkoski sågverk som grundades år 1734 av Carl Fredrik Nordenberg. Sågverket var i mitten och senare hälften av 1700-talet en av de största handelssågverken i Finland. Martti har nu kommit ut med sin bok som berättar om de första Nordenskiöldarnas affärsverksamhet. Boken finns tyvärr bara på finska och någon översättning till svenska är inte aktuell nu.

Ätten Nordenskiölds familjegrav

I närheten av huvudbyggnaden på Frugård ligger Nordenskiöldarnas familjegrav. Graven är en av de äldsta gravar som med särskilt tillstånd grundats på privat mark i Finland och en av de äldsta i hela riket Sverige-Finland. Vid denna tid fick man endast begravas på välsignade begravningsplaster, dvs. vid kyrkor eller på kyrkogårdar. Övriga begravningsplatser måste ha tillstånd från domkapitlet.

I juni 1788 skrev Adolf Gustaf Nordenskiöld till domkapitlet i Borgå: "Till min Egendom Frugård i Mentzälä Socken är ingen graf wid kyrkan. Jag är således i nödvändighet at nu bygga en, i anseende til min Dotters timmade dödsfall." Domkapitlet svarade: "Consistoriet fant anledning at därtill samtycka at det må förenämde herr Majoren Nordenskiöld på sin ägendom Frugård föra den ästundade grafwen."

Den första som begravdes i den nya släktgraven var Gustafva Eleonora som var Adolf Gustafs och Hedda Noras sjätte barn. Hon blev bara knappt två år innan hon dog i kikhosta. Om begravningstraditionerna på Frugård berättas: "Den Nordenskiöldska familjegraven, en hvälvd stenkällare höljd av en grön kulle, ligger helt nära gården. Begravningar firades i allmänhet - förmodligen för de omständliga förberedelserna - långt efter dödsfallet. Så dog t.ex. översten den 25 mars 1821 och begrovs en söndag i slutet av juni. Själva begravningsceremonin ägde rum kl 5 på eftermiddagen. De närmaste kvinnliga sörjande följde ej med till graven. De sutto under tiden i förmakssoffan och på pallen framför satt barnbarnen från Johannesberg - liksom de äldre i djup sorgdräkt, snibbhuva och förkläde. Man kan se dem för sig. Sedan processionen återkommit serverades vin, konfekt, te och supé. Följande dag voro alla gästerna kvar utom prästen."

I familjegraven på Frugård vilar totalt 22 personer, alla av ätten Nordenskiöld. Den sista begravningen ägde rum sommaren 1901 när Agnes Fredrika Vilhelmina Nordenskiöld begrovs, 32 år gammal. Hon representerade den femte generationen som är begravnen i familjegraven under sammanlagt 113 års tid. När Frugård såldes 1945 ingick även familjegravens mark i köpet. 1959 anskaffade Bengt G:son Nordenskiöld lagfarten på gravområdet och förärade denna tomt till finska staten i samband med att staten köpte Frugård med stöd av en donation från släkten Nordenskiöld.

På gravstenen står följande text:

FAMILJEN NORDENSKIÖLDS GRAV
FRUGÅRD 1760 - 1901
NORDENSKIÖLD
SUVUN HAUTA

Källa: "Ätten Nordenskiölds familjegrav på Frugård" av Martti Blåfield, Nordenskiöld-samfundets tidskrift 65:3-00. Helsingfors 2005.

Släktföreningen kommer att sälja ett särtryck av Martti Blåfeldts artikel på släktemötet 2006.

En bevingad general

Han anses vara den som byggde upp det moderna svenska flygvapnet, som under en period skulle framstå som ett av de främsta i världen. Han började sin officerskarriär vid det äldsta av alla vapenslag - Svea Livgarde och slutade som chef för det yngsta - Flygvapnet. Genom sin karismatiska person och annorlunda ledarstil blev Bengt G:son Nordenskiöld bevingad i flera avseenden. Text: Louise Nordenskiöld

Ungdomen

Bengt G:son Nordenskiöld föddes den 6 september 1891 i Sundsvall av friherre Gustaf Henrik Nordenskiöld och hans hustru Ester Laura. Familjen flyttade senare till Malmö där Bengt gick i skolan. Som sjätteklassare började han på Sjökrigsskolan och tog sedan sin studentexamen några år senare vid Lunds Privata Elementarskola med ganska bra betyg. 1910 började han som volontär vid Svea Livgarde och utbildades senare vid Kgl. Krigsskolan 1912 och utnämndes till löjtnant 1916. Med tanke på de stundande nedskärningarna av försvaret som en följd av första världskriget, begav sig Bengt 1920 till Kenya där han tänkt köpa en plantage. Köpet gick om intet och året därpå återvände Bengt till Sverige och stabskursen vid Kgl. Krigshögskolan där han gick ut som etta på sin kurs. 1934 genomgick Bengt en flygutbildning och fick sitt certifikat som flygförare.

Karriären

När Torsten Friis 1934 utnämndes till flygvapenchef slog Bengts förhoppningar om en snabb militär karriär in. Friis erbjöd Bengt en befattning som stabschef och han utnämndes till överstelöjtnant i flygvapnet. 1937 blev han överste och 1941 utnämndes han till general - den yngste i modern svensk tid - vilket fick stor utrymme i massmedia. 1942 efterträdde Bengt Torsten Friis som flygvapenchef och i sin tjänst fick han två generalstabsutbildade officerare: Axel Ljungdahl och John Stenbäck. Tillsammans började dessa tre att lägga grunden till det moderna svenska flygvapnet som länge varit ett sorgebarn. "Duktiga flygare, bra ledning (Bengt Nordenskiöld), men en helt otillfredsställande uppsättning flygplan" som det uttrycktes av en tysk flyggeneral.

Till följd av andra världskrigets utbrott fick Bengt fria händer att utforma den förstärkning av flygvapnet som så väl behövdes. Framgångsrikt och hårdhänt arbetade Bengt för att göra flygvapnet krigsdugligt och jämställt med de övriga vapengrenarna. Den överskuggande ambitionen för Bengt var att flygvapnet ifråga om storlek och betydelse skulle vara jämbördigt med armén, helst ännu större. Tidsförhållandena och ett positivt anslagstilldelande spelade Bengt i händerna och den ena flottiljen efter den andra sattes upp. Det kan noteras som symboliskt för Bengts ambition, att antalet flottiljer till slut blev lika stort som arméns infanteriregementen (21 st). Från och med i mitten av 40-talet började flygvapnet tillföras moderna bomb- och jaktplan, bl.a. SAAB B17/18 och J21/22. Under 1950-talet skulle det svenska flygvapnet framstå som det mest slagkraftiga i världen, näst efter supermakternas.

Ledaren

Bengt blev en beundrad, fruktad, i viss mån omstridd och så smånigom legendarisk chef för flygvapnet. Bland yngre officerare var det inte ovanligt att Bengt uppfattades som Flygvapnets förste chef, trots att han hade tre föregångare på posten. Ingen tidigare chef hade som Bengt präglat den stil som fortfarande på många sätt är rådande inom flygvapnet. I tidsskriften "Underrättelser från Flygledningen" skrev han: "Med stil menar jag allt det som kännetecknar en person eller ett förband, det yttre, det man ser och hör - hållning, klädsel, takt, sätt att tala, skriva och hälsa, skick till bords, i rum och utomhus; det inre som avspeglar det yttre och som alltså är grunden till det jag kallar stil. Lojalitet mot vapnet, förbundet, kamraterna och cheferna. Viljan och förmågan att göra Flygvapnet till förstklassigt - allt detta är stil. Om jag säger att Flygvapnet ska ha stil så menar jag god stil"

Han blev känd som en chef som styrde och ställde, ibland för mycket. Som nyutträd flygvapenchef satte Bengt sin prägel på den nybyggda ämbetsbyggnaden "Tre Vapen" på Gärdet i Stockholm där flygvapnet hade sin stab. Han hade bestämda åsikter om allting från färgen på gardinerna till beslutet att inte inrätta någon särskild mäss för officerarna, vilket ansågs mycket ovanligt.

"Här ska arbetas", deklarerade han bestämt. En medarbetare berättar: "Han framförde ofta en motsatt åsikt - i förhållande till den föredragande officeren - för att få denne att argumentera för sin sak och hålla på sin mening. Han kunde ansätta dem mycket hårt för att framtinga ett ställningstagande och det var många stabsofficerare som svettades inför konfrontationerna med Bengt Nordenskiöld."

Även om Bengt var älskad och beundrad av sina underlydande officerare hade han ibland ansträngda relationer med kollegor och chefer. Han ansågs "svår att tas med, mycket självsäker och häftig". Förhållandet mellan dåvarande ÖB Helge Jung (1944-51) och Bengt var omvittnat ganska frostiga, vilket sägs bottna i att Bengt inte dolde sina ambitioner efter makt och inflytande.

Flygmiraklet

Bengt var flygvapnets förste flygutbildade chef och vid flottiljebesöken flög han själv med en Juncker 9 flygplan nr 19 som kom att bli hans "personliga" flygplan. Det var med detta flygplan han den 18 april 1944 råkade ut för ett våldsamt haveri i samband med en start från Ljungbyhed. Ett fel med reglage och strömställare inträffade som gjorde att flygplanet kom i luften med allt för låg fart. Strax därefter gjorde flygplanet en brant vänstersväng, slog i marken och bröts sönder totalt.

Ingen som var på platsen vid olyckan trodde annat än att deras högste chef hade avlidit. Det måste ses som ett mirakel att Bengt överlevde kraschen och att flygkroppen inte fattade eld vid omedelbart vid nedslaget, eftersom stora mängder flygbensin forsade ut. Bengt var halvt medvetslös när han lyftes ur vraket, men ögonvittnen vill gärna göra gällande att

Porträtt av Louis Sparre. Originalet i privat ägo.

förste man ur räddningsstyrkan möttes av ett barskt: "Tänker ni inte anmäla er, karll!" Bengts image som flygvapenchef var sådan att liknande skrönor om honom berättades med stor förtjusning i flygarkretsar. Av taktiska skäl tystades haveriet ned i medierna och i haverirapporten. Efter ca. två månader var Bengt hjälpligt återställd efter sina skador och bjöd då in den personal som skött honom till ett besök på flygflottiljen Ljungbyhed. Närvarande vittnar om hur sjuksköterskorna såg på Bengt med hängivenhet och beundran. För dem var han inte den fruktade chefen och den hårdhante pådrivaren, utan idealpatienten- en officer och en gentleman.

Catalina-affären

Det var fredagen 13 juni 1952 kl 11.23. På flygflottiljen i Hägernäs norr om Stockholm satt signalisten H. Willén och höll sporadisk kontakt med ett av de plan som var ute på flygning över Östersjön. Ett knastrigt anrop hördes plötsligt via radio men det dog snabbt ut. Willén försökte upprepade gånger kontakta planet men utan att få svar. Han larmade då sina överordnade. Försvarsmakten var noga med att viss information inte fick komma ut. Man valde - på direkt order av flygvapenchefen Bengt Nordenskiöld - att dölja två saker, dels flygningens rätta syfte och dels att flera i besättningen var anställda på Sveriges hemliga signalspanningsorganisation -FRA. Då radion senare på kvällen meddelade nyheten om det försvunna planet fick lyssnarna bara veta att:

"Ett flygplan ur Flygvapnet saknas sedan 12-tiden idag, meddelar Försvarsstaben. Planet som var av typ DC3 skulle utföra navigeringsflygning över Östersjön. Ombord befann sig åtta man, varav sex radiotelegrafister."

Tre dagar senare besköts ett sjöräddningsplan av typen Catalina som deltog i försöken att lokalisera DC-3:an av sovjetiskt jakt-flyg och tvingades nödlända. Beskedet om nedskjutningen av DC 3:an och beskjutningen av Catalina planet, blev inledningen till 51 års ovisshet för de anhöriga och en besvärlig "affär" för Bengt. Inte förrän 1991 erkände ryssarna att DC-3:an hade skjutits ner av ett sovjetiskt jaktflygplan.

Avskedet

Bengt flög krigsflygplan ända fram till sin pensionering. Den 30 juni 1954 tar han som avgående flygvapenchef farväl av flygvapnets personal, genom att själv flyga runt till alla flygflottiljerna med en J 28 B på en enda dag. Något liknande hade aldrig gjorts förut och bidrog ytterligare till legenden om Bengt Nordenskiöld. Jag själv var då ca. 10 år och minns mycket väl när jag och min syster mötte upp på Sätenäs flygflottilj med vår faster Brita och fick en hastig kram innan han lyfte igen för att besöka nästa flottilj.

Privatpersonen

Bengt gifte sig 1916 med Dagmar Werner och fick två barn, Claes-Henrik född 1917 och Brita född 1919. Marie-Louise Lambert-Meuller blev hans andra fru 1934, men detta äktenskap blev barnlöst. Efter sin pension flyttade Bengt till en gård i Haninge nära Dalarö, där han bodde fram till sin död den 28 januari 1983. Han ligger begravd på Kalmar Slottskyrkogård i sällskap av sina förädrar och sina båda barn.

Bengt hade en oerhörd arbetsförmåga, mycket tack vare sin goda grundkondition. Han åt och drack måttligt, var i princip aldrig sjuk och uppnådde en hög ålder, 92 år - pigg fram till de sista veckorna. Han var hängiven sitt arbete och flygvapnet i alla avseenden. Några större fritidsintressen tillät han sig inte förutom segling med sin båt "Ibis" och några enstaka jakturer. Han ägnade sig åt en del styrelseuppdrag bl.a. i Skånska Cementgjuteriet och AB Ifö-verken och var ordförande i styrelsen för Salén och Wicander. I denna egenskap medverkade Bengt till att marinen på 1960-talet anskaffade helikoptern Vertol 44/Hkp. I övrigt levde han ett ganska tillbakadraget liv efter det att han blev pensionerad.

Familjen kommer ihåg honom som en sträng och bestämd person, men han var också positiv och förvånansvärt känslomässigt öppen. Han hade förmågor som var ganska ovanliga för en man på den tiden. Han var skicklig på matlagning och tyckte om att baka, safta och göra sylt. I sin trädgård arbetade han oförtrutet bland frukträd och grönsaker. Han var också en skicklig pianospelare och i familjen minns vi gärna hur han brukade spela Debussys "*Clarie du lune*". Bengt var mycket familjekär och var alltid engagerad i vad som hände med de olika familjemedlemmarna, även de allra yngsta.

"Svenska flygplan skall inte bara vara bra - utan bäst!"

När Bengt som flygvapenchef under andra världskriget, myntade detta axiom var det i övertygelsen om att ett litet land som Sverige aldrig skulle kunna mäta sig med stormakterna. Våra resurser maktade helt enkelt inte med detta. Bengt menade därför att Sveriges flygplan skulle inte bara vara störst, starkast, snabbast - utan helt enkelt bättre.

Bengt Nordenskiöld kom att uppfattas som det moderna flygvapnets skapare och en av dess främsta förgrundsgestalter. Han utvecklade flygvapnets taktiska och operativa doktriner och det moderna flygbassystemet. Han lärde flygvapnet att att arbeta stabsmässigt. Han var flygvapnets första flygutbildade chef och den som införde jetdrivna flygplan, vilket ledde till att det svenska flygvapnet blev ett av de första i världen att konsekvent gå in för readrift. Han fick många fiender som inte kunde acceptera hans arrogans och maktbegär, men de som ville ha ett starkt och effektivt flygvapen kände beundran och tacksamhet. Trots sina hårda tag var han älskad av sina underlydande och enligt Torsten Rapp (chef för flygvapnet 1968 till 1973) var "hans charm ibland så stor att man ville "äta ur handen" på honom."

Camp Nordenskiöld

Än idag lever Bengts namn kvar. Vid en högtidlig ceremoni i augusti 2005 fick den svenska militärcampen i Termez, Uzbekistan sitt nya namn - "*Camp Nordenskiöld*". Namnet har valts för att hedra minnet av Bengt G:son Nordenskiöld.

Källor:

- Flygstaben - en minnesbok av Lennart Berns
- Svensk flyghistoria under 1900-talet - en flyghistorisk revy av Svensk Flyghistorisk förening
- Svenska officersprofiler under 1900-talet. Militärhögskolan, redaktör Gunnar Artéus
- Fäderneslandets försvar, biografier. Kungl. Krigsvetenskapsakademin
- Att flyga är att leva. Gösta Norrbohm och Bertil Skogsberg

Bengt tillsammans med Catalinas besättning

Föreningens ekonomi

Föreningens ekonomi är god, men medlemsavgifterna är mycket viktiga för släktföreningens intäkter. Styrelsen ber därför er som ännu inte har betalt medlemsavgiften att göra det så snart som möjligt.

Medlemskap

Den Nordenskiöldska släktföreningen är öppen för:

a) Varje till myndig ålder kommen manlig eller kvinnlig medlem av de fem på Svenska Riddarhuset introducerade ätterna Nordenskiöld, Nordenskiöld och Nordenskiöld.

b) Barn till medlem enligt a)

c) Make, sambo eller änking till kvinnlig medlem enligt a)

Dessutom kan styrelsen antaga såsom medlem sådan person som visar ett starkt intresse för släkten och vars medlemskap kan gynna släktföreningen.

Medlemsavgifter

Enskild medlem	40 kr/år
Makar/sambos	50 kr/år tillsammans
Ständig medlem	350 kr (engångsbelopp)

Släktföreningens kontaktperson för medlemsavgiften är:
Lollo Nordenskiöld e-post: lollo@nordenskjold.se

Frimärksutställning

Fred Goldberg har arrangerat en mycket intressant och spännande exposé på den nordiska frimärksutställningen Nordia-05 i Göteborg. Här visade han brev och postala objekt ända från Carl Friedrich Nordenbergs (adlad Nordenskiöld 1751) svärfar Ramsay 1738 och fram till våra dagar. 35 släktingar genom 10 generationer var representerade med tyngdpunkten på A. E. Nordenskiöld och Otto Nordenskiöld. Utställningen kommer också att visas på frimärksutställningen Nordia-06 i Helsingfors 27-29 oktober 2006.

"Polarhörnan"

För er som är polarintresserade och bor i Storstockholm med kabelansluten TV vill styrelsen påminna om att Fred Goldberg har ett eget TV-program "Freds Polarhörna" i Öppna kanalen, första onsdagen i varje månad kl 20.00 (TV Sydväst står det ofta i programtablån).

"Vega-rummet"

Styrelsen vill gärna tipsa om ett besök till "Vegarummet" på Observatoriemuseet i Stockholm. I detta rum möter vi A. E. Nordenskiöld som utforskade Nordostpassagen med fartyget Vega. Polarforskningen fick en anknytning till observatoriet på 1870-talet då "Sällskapet för antropologi och geografi" bildades och kom att bli en viktig stödorganisation för svensk polarforskning. Deras bibliotek finns bevarat på observatoriet. Sedan 1999 är Kgl. Vetenskapsakademien observatoriets ägare och driver museet i en kulturbyggnad som skapats av Carl Hårleman. Kgl. Vetenskapsakademien har under åren stött många svenska polarexpeditioner.

Adress: Drottninggatan 120 i Stockholm
Tel: 08-545 483 90
Hemsida: www.observatoriet.se

Presenters med släktvapen

Släktföreningen vill gärna som julklappstips rekommendera ett par artiklar ur vårt lager:

Nordenskiöldsbroschen – en kopia i tenn av en knapp som lär ha ingått i amiralens kusks uniform. Kuskknappen kan användas både som brosch alternativt hängande i kedja. Knappen kostar 150 kr och kedjan 50 kr.

Nyckelring med släktens vapen. Nyckelringen är gjord i läder och "brons" och kostar 50 kr.

Både kuskknappen och nyckelringen är lämpliga som presenter och erbjuds i första hand till försäljning vid släktmötena. Om någon vill ha artiklarna innan nästa möte, går det bra att sätta in beloppet på släktföreningens pg: 388529-0. Glöm inte att korrekt ange namn och adress samt vilka produkter ni vill ha.

Släktföreningens kontaktperson för artiklarna är:
Lollo Nordenskiöld, e-post: lollo@nordenskjold.se

Släkstmötet 2006

Nästa släkstmöte med efterföljande middag kommer att hållas **lördagen den 28 oktober 2006** på Riddarhuset i Stockholm. Styrelsen har diskuterat alternativa lokaler för middagen, men kommit fram till att många medlemmar uppskattar Riddarhusets lokaler även för detta arrangemang, trots att avgiften blir något dyrare. Inbjudan till släkstmöte och middag kommer att skickas ut under nästa år.

Riddarhuset i Stockholm

Släktföreningens aktiviteter

I julbrevet 2004 berättade vi om olika ideér och aktiviteter för att ge våra ungdomar möjligheter att träffas och umgås med andra medlemmar i släktföreningen. Intresset har dock visat sig vara väldigt lågt och därför kommer styrelsen inte i nuläget att arbeta vidare med några aktiviteter. Om något intresse skulle uppstå framöver så hör av er.

Släktföreningens kontaktpersoner för aktiviteter är:
Stefan Nordenskiöld, e-post: nordenskjolds@spray.se
Tønnes Nordenskiöld, e-post: tonnes.n@gmail.com

Riddarhusets ungdomssektion

Styrelsen vill gärna påminna om att Riddarhuset har en ungdomssektion som heter RAUK. Den första torsdagen varje månad mellan kl. 18-21 har denna förening - som är öppen för medlem mellan 18 och 35 år - en stående träff på Lydmar under enklare former. Se vidare information www.riddarhuset.se

Släktregistret

För att hålla släkt- och medlemsregistret uppdaterat, så ber vi släktens medlemmar att kontakta styrelsen om ni flyttar eller byter adresser. Även om ni har andra upplysningar släkten t.ex. om avlidna och födda, så är vi tacksamma för information om detta.

Släktföreningens kontaktperson för medlemsregistret är:
Ivar Nordenskjöld, e-post: ivar.nordenskjold@telia.com

Födelsedagar

Grattis på födelsedagen säger vi till följande medlemmar som fyller jämnt eller över 90 år under 2005:

50 år

Kaj Svensson

60 år

Monica Nordenskiöld Nicou
Eva Nordenskiöld
Ma-Lou Hegardt
Eva Andersson
Tom Morrison
Eva Nordenskjöld
Peter Sjöblom

70 år

Bengt Sandkull
Gunilla Lindborg

80 år

Solveig Nordenskiöld

90 år

Karin von Nordenskjöld

Över 90 år

Hildegard	von Nordenskjöld	91
Viktoria-Louise	von Nordenskjöld	91
Martha	Löwenhielm	92
Inga	Alexanderson	92
Göran	Alexanderson	92
Eivor	Nordenskjöld	92
Ilse	von Nordenskjöld	94
Elsa	Nordenskjöld	95
Solgerd	Ask	98
Gunnel	von Platen	100
Erland	von Nordenskjöld	100

Med önskan om en god Jul och ett Gott Nytt År.
Styrelsen

Nuvarande styrelse fr.o.m. 2003

Carl Nordenskiöld, carl@thorens.se	ordförande
Louise Nordenskiöld, nordschmidt@swipnet.se	v. ordförande
Erik Nordenskiöld erik.nordenskiold@home.se	
Lollo Nordenskjöld, lollo@nordenskjold.se	kassör
Tönnes Nordenskjöld tonnes.n@gmail.com	
Ivar Nordenskjöld ivar.nordenskjold@telia.com	
Stefan Nordenskjöld nordenskjolds@spray.se	
Gunilla Nordenskjöld, gunilla.nordenskjold@ownit.se	sekreterare

Adliga ätten Nordenskiöld

Erik Matsson, torpare från Tierp i Uppland (död 1700) är den äldste kände stamfadern. Hans sonsöner, generalkvartermästarlöjtnanten, slutligen landshövdingen Anders Johan Nordenberg (1696–1763) och majoren, slutligen översten Carl Fredrik Nordenberg (1702–1779) adlades 1751 och introducerades 1752 med namnet **Nordenskiöld**.

Ätten utgrenades 1791 i kommandörsätten **Nordenskjöld**, nr 1912 A, ur vilken friherrliga ätten Nordenskjöld, nr 357, 1815 har utgått. Huvudmannagrenen har 1841 utgrenats i friherrliga ätten **Nordenskiöld** nr 394. Ättens första yngre gren, immatrikulerad 1818 på Finlands Riddarhus under nr 127 bland adelsmän, har 1857 och 1917 överflyttat till Sverige och har 1880 utgrenats i friherrliga ätten **Nordenskiöld** nr 405. En andra, yngre gren upptogs 1894 i preussiskt adligt stånd under namnet von Nordenskjöld. Originalsköldebrevet är sedan 1995 deponerat i Riddarhuset.

Valspråk

Deus clypeus meus »Gud min sköld/skydd«

Källa:
Riddarhusets genealogiska databas "Ätternas adelshistoria och vapen."